



กาแฟอาราบิก้า

ชื่อสามัญ : Arabica coffee

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Coffee Arabica L.

กาแฟ เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศพืชหนึ่ง ส่วนใหญ่เป็นกาแฟโรบัสต้า ซึ่งปลูกมากในภาคใต้ และกาแฟอาราบิก้าซึ่งปลูกบนพื้นที่สูงทางภาคเหนือ

“กาแฟอาราบิก้า” มีลักษณะทรงต้นเล็ก พุ่มเตี้ย สูงประมาณ 6 -46 ฟุต ใบมีขนาดเล็ก สีเขียวเป็นมัน เจริญเติบโตได้ดีในสภาพอากาศค่อนข้างเย็น นิยมปลูกบนพื้นที่สูงตั้งแต่ 700 – 1,800 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล พันธุ์รับรองของกรมวิชาการเกษตร ได้แก่ พันธุ์เชียงใหม่ 80 ต้นกล้าอายุที่เหมาะสมควรมีอายุ 8- 12 เดือน มีใบจริง 4-5 คู่ ความสูงอย่างน้อย 20 ซม. ขำในถุงพลาสติก

ข้อมูลสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของกาแฟ

| สภาพแวดล้อม | ความเหมาะสม | ข้อจำกัด |
|------------------|---|--|
| 1. สภาพภูมิอากาศ | - กาแฟอาราบิก้าชอบอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิที่เหมาะสมประมาณ 15-20 องศาเซลเซียส | - ถ้าอุณหภูมิสูงเกินไป จะทำให้อัตราการสังเคราะห์แสงลดลง ใบเหลืองและร่วง จึงควรบังร่มเงาแก่กาแฟ - ถ้าอุณหภูมิต่ำเกินไป จะทำให้เจริญเติบโตช้า ต้นแคระแกร็น ติดผลน้อย ควรคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดิน ปลูกไม้บังร่ม |
| 2. สภาพพื้นที่ | - การปลูกกาแฟควรปลูกในพื้นที่ 700 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลขึ้นไป - พื้นที่ปลูกมีความลาดเอียงไม่เกิน 30% ไม่มีน้ำท่วมขัง | - ถ้าปลูกกาแฟอาราบิก้าในพื้นที่ที่มีระดับความสูงน้อยกว่าที่กำหนดไม่มากนักอาจใช้การวางแผนปลูกให้มีร่มเงาในตอนบ่าย การปลูกพืชบังร่มเพื่อลดอุณหภูมิ - ถ้าปลูกในพื้นที่ลาดชันสูง ควรมีมาตรการในการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การทำขั้นบันได การปลูกพืชตามแนวระดับ การปลูกพืชคลุมดิน |
| 3. สภาพดิน | - ดินร่วนระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุไม่ต่ำกว่า 1% - ชั้นดินลึกไม่น้อยกว่า 50 ซม. - ความเป็นกรดต่าง (PH) 5.5-6.5 | - ถ้าสภาพดินไม่เหมาะสม จะทำให้ต้นกาแฟเจริญเติบโตแข็งแรงไม่ดีเท่าที่ควร การใช้ปุ๋ยไม่มีประสิทธิภาพ ควรตรวจวิเคราะห์ดิน และควรปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับสภาพดิน |
| 4. ธาตุอาหาร | - ต้นกล้ากาแฟต้องการธาตุอาหารสูงมาก ควรใส่ปุ๋ยสม่ำเสมอ - ควรมีธาตุโปแตสเซียมสูง เพราะเป็นธาตุอาหารสำคัญในการติดผลกาแฟ (ไม่น้อยกว่า 120 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) | - พืชจะตอบสนองต่อธาตุอาหารที่ใส่ เมื่อดินมีธาตุนั้นไม่เพียงพอ - ถ้าใส่ปุ๋ยตามที่ควรใส่แล้วพืชไม่ตอบสนอง แสดงว่า อาจขาดธาตุอื่น หรือรากพืชดูดเอาไปใช้ไม่ได้ เนื่องจาก PH ไม่เหมาะสม หรือระบบรากกาแฟเสียหาย |
| 5. สภาพน้ำ | - ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยไม่ควรต่ำกว่า 1,500 ม.ม.ต่อปีและมีการกระจายของฝน 7-8 เดือน - มีน้ำเพียงพอในฤดูแล้ง | - ถ้าปลูกในแหล่งที่มีฝนตกหนัก ควรคำนึงถึงการระบายน้ำ - ถ้าปลูกในแหล่งที่มีน้ำฝนน้อย ควรมีการปลูกไม้บังลม มีการคลุมโคนต้น |



...ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

135 หมู่ 10 ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย 42120

โทรศัพท์ / โทรสาร: 042 – 801098 Website : www.haec02.doe.go.th

การขยายพันธุ์

1. คัดเมล็ดจากต้นที่ให้ผลผลิตสูง ต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืช 1 กิโลกรัม เป็นกะลาจำนวนประมาณ 4,000 เมล็ด
2. ปอกเปลือก แช่น้ำ 1 คืน
3. เตรียมกระบะเพาะกว้าง 1 เมตร สูง 20 เซนติเมตร ตามความยาวพื้นที่โดยใช้ทรายหยาบ
4. กรีดร่องความห่างประมาณ 2 เซนติเมตร โรยเมล็ดตามช่อง กล้วยด้วยทรายหยาบประมาณ 1 เซนติเมตร
5. รดด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราและแมลง
6. รดน้ำเข้าเย็น อากาศเย็นควรให้คลุมพลาสติกเดือนละ 1 ครั้ง
7. ระยะต้นกล้าพันธุ์ที่ย้ายลงถุง มีลักษณะเป็นหัวไม้ขีดหรือเป็นปีกผีเสื้อ ลงถุงขนาด 3 X 8 นิ้ว เพื่อให้ระบบรากเจริญเติบโตได้ดี
8. ระยะเวลาลงถุงพร้อมปลูก อายุประมาณ 8 – 12 เดือน มีใบจริง 6 – 8 คู่ใบ
9. การใส่ปุ๋ยระยะต้นกล้า ชนิดปุ๋ยยูเรียและสูตร 15 – 15 – 15 ปุ๋ยยูเรีย ใช้ 1 ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ 5 ลิตร รดน้ำตามปุ๋ยหยอดต้นละ 3 – 5 เม็ด ระยะเวลาเดือนละ 1 ครั้ง



การปลูก

- ทำหลุมขนาด 50 x 50 x 50 ซม. รองก้นหลุมด้วยดินผสมปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายดีแล้ว อัตรา 3 – 5 ก.ก. และหินฟอสเฟต อัตรา 100 – 200 กรัมต่อหลุม
- ระยะปลูกใช้ระยะ 2 x 2 เมตร จำนวนต้นต่อไร่ 400 ต้น



การปฏิบัติก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว

- เก็บเมื่อผลกาแฟมีสีส้ม ส้มแดง หรือสีเหลือง ขึ้นกับพันธุ์ทยอยเก็บเกี่ยวประมาณ 2-4 ครั้ง คัดเลือกผลกาแฟ โดยเทพลงในภาชนะบรรจุน้ำสะอาด คัดผลที่ลอยน้ำทิ้ง เพราะเป็นผลไม่สมบูรณ์
- การเก็บรักษา ความชื้นเมล็ดไม่เกิน 12.5% บรรจุในภาชนะปานสะอาดใหม่ ปราศกลิ่น



..ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (เกษตรที่สูง)

135 หมู่ 10 ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย 42120

โทรศัพท์ / โทรสาร: 042 – 801098 Website : www.haec02.doae.go.th